

En moviment | Actualitzat el 22/11/2022 a les 07:07

?Gran trobada de l'habitatge cooperatiu a Barcelona per reivindicar-se com a alternativa

Les xarxes principals de l'economia social i solidària de Catalunya i de l'Estat espanyol organitzen el Fòrum del 25 al 27 de novembre per fer visible l'anomenada «via cooperativa» per garantir el dret a l'habitatge | Dissabte convoquen una manifestació pel centre de la ciutat sota el lema «Guanyem terreny a l'especulació», per reclamar polítiques públiques per cooperativitzar sòl privat

Habitatge cooperatiu de La Balma, a Barcelona | Milena Villalba

Aquest dilluns s'ha presentat a Barcelona el Fòrum per l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús que es farà del 25 al 27 de novembre al Campus de la Ciutadella de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. Convocat sota el lema «La via cooperativa pel dret a l'habitatge», està organitzat de la sectorial d'habitatge cooperatiu de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya (XES), la Federació de Cooperatives d'habitatge de Catalunya (Habicoop) i el Grup d'Habitatge de Xarxa de Xarxes d'Economia Alternativa i Solidària (REAS).

El programa del Fòrum que s'ha presentat a l'edifici de La Balma, al barri de Poblenou de Barcelona, consta de diferents activitats dividides en diferents eixos temàtics, com la col·laboració públic-cooperativa comunitària per millorar l'accessibilitat a l'habitatge, la creació de comunitats d'ajuda mútua i cura o l'eficiència energètica i la sostenibilitat.

El moment més reivindicatiu de la trobada serà dissabte al migdia, quan s'ha convocat una manifestació sota el lema «Guanyem terreny a l'especulació». Un dels objectius de l'acció és aconseguir suports públics i socials a la Declaració de Barcelona, una llista de mesures que reivindiquen més suport públic i finançament als projectes cooperatius que es basa en la resolució que el Parlament de Catalunya va aprovar a la primavera, i que té el suport de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat.

Un programa on s'exposaran experiències internacionals

El fòrum tindrà el seu tret de sortida el dijous 24 amb un debat sobre «Les vies pel dret a l'habitatge», amb Carme Arcarazo, del Sindicat de Llogateres de Catalunya; Maritza Buitrago, de Coop57 i membre del moviment de l'habitatge cooperatiu; Carme Trilla, presidenta de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona; Lucía Martín, regidora d'Habitatge de l'Ajuntament de Barcelona, i Doris González, de la Secretaria Ejecutiva de Condominios del Ministerio de Vivienda de Xile. El debat es farà a 2/4 de 7 del vespre al Palau Robert de Barcelona.

Visita a l'habitatge cooperatiu de La Borda, a Barcelona

Durant la jornada del divendres s'exposaran i es debatrà entorn de les diferents polítiques d'habitatge, i més concretament d'habitatge cooperatiu, dels diferents nivells d'administració, des de la municipal a la catalana o l'espanyola, amb un tancament de les sessions del matí altre cop a càrrec de Doris González, que centrarà la seva intervenció en l'experiència xilena. La jornada del divendres es tancarà amb un acte institucional entorn de la Declaració de Barcelona a la cooperativa d'habitatge La Xarxaire, al passeig de Joan de Borbó de Barcelona. De fet, durant el dia es podran visitar altres projectes d'habitatge cooperatiu en convivència situats en diferents punts del territori català.

La jornada de dissabte començarà amb unes dinàmiques de coneixença i vinculació entre comunitats d'habitatge a la plaça de Sonia Rescalvo Zafra, al Parc de la Ciudella. A les 11 es caminarà fins a la plaça de Sant Jaume, on a les 12 hi haurà la concentració reivindicativa. Ja a la tarda, altre cop al Campus de la UPF a la Ciudella, es faran diferents sessions sobre assequibilitat i inclusivitat, infraestructures comunitàries, cures i persones grans i sostenibilitat i transició energètica. La jornada de dissabte es tancarà a Can Batlló amb un sopar solidari per recollir fons per les persones multades per aturar desnonaments.

Finalment, diumenge hi haurà l'exposició de diferents experiències internacionals, d'Uruguai a Alemanya o Xile. També es tractaran qüestions com el finançament o el marc legal de l'habitatge cooperatiu. Es tancarà el matí amb la presentació del Mapa de l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús, un espai d'enxarxament i estratègia a diferents nivells territorials i la clausura del Fòrum, a partir de les 2 al Pati de Roger de Llúria.

«Un abans i un després d'aquesta trobada»

Dos representants de les administracions han participat aquest dilluns en la presentació del Fòrum. Per part de l'Ajuntament de Barcelona Álvaro Porro, Comissionat d'Economia Social, Desenvolupament local i Política Alimentària, ha manifestat la seva satisfacció que aquesta trobada se celebri a Barcelona, ja que en la seva opinió la ciutat «està actuant de manera pionera en estendre des de l'administració local aquest model amb una llarga tradició a Centre-Europa i Amèrica Llatina» i ha destacat que l'habitatge cooperatiu actua també com a «tractor de l'economia social i solidària» operant amb proveïdors cooperatius d'arquitectura, finances, construcció, etc.

Grup de persones a Cal Cases, una de les experiències pioneres d'habitatge cooperatiu a Catalunya

Josep Vidal, director general d'Economia Social, el Tercer Sector i les Cooperatives de la

Generalitat, ha estat d'acord en qualificar aquesta trobada com un «abans i un després perquè el model de l'habitatge cooperatiu faci el salt d'escala necessari per àmplies capes de la població» i ha fet valdre els canvis normatius que està fent l'administració catalana per blindar el model a llarg termini.

Paula Martí, portaveu del comitè organitzador del Fòrum i membre de la sectorial d'habitatge de la XES, ha destacat que l'objectiu de la trobada és «reivindicar fent visible un nou model basat en l'autogestió i en mantenir l'habitatge com un dret d'ús al marge de les dinàmiques de mercat i especulació immobiliària». A la cita ja han confirmat assistència més de 500 persones de grups i projectes d'habitatge cooperatiu de tota Catalunya i la Península Ibèrica, així com equips tècnics d'acompanyament i personal tècnic i polític d'administracions públiques en els seus diferents àmbits.

Una fórmula entre la propietat i el lloguer

L'habitatge cooperatiu en cessió d'ús és una fórmula amb el millor de la propietat i el lloguer: la cessió o dret d'ús, que procura estabilitat a les persones que hi viuen i facilita una major accessibilitat i mobilitat sense càrregues financeres. Entre d'altres això s'aconsegueix perquè la propietat dels immobles és col·lectiva i sense ànim de lucre, i roman així indefinidament després de la construcció o rehabilitació. Tot això impedeix l'especulació i contribueix a crear un parc d'habitatge més assequible a llarg termini. Es basa en l'aportació d'un capital inicial per part de les persones sòcies del voltant d'un 20% de la promoció, retornable en cas de sortida, i un cànon mensual assimilable al lloguer, però molt per sota dels preus de mercat.

Un dels espais d'Entrepatis, a Madrid, una de les cooperatives d'habitatge de referència a l'Estat espanyol

Aquest model residencial té un ampli desenvolupament internacional. En el cas català els referents són els models que sorgeixen en els anys setanta, amb la idea de vida comunitària a

Dinamarca. Posteriorment, va evolucionar a un model de cooperativa de cessió d'ús denominat Andel, i el model uruguaià, que des dels anys 60 és referent amb les seves diferents modalitats que requereixen més o menys capacitat d'estalvi previ en l'aportació inicial.

El model es considera una solució eficaç d'accés a l'habitatge, amb exemples ja existents com les 1.300 coopératives d'habitation que allotjen a 60.000 persones al Quebec, les coopératives de construction et d'habitation amb el 8% dels immobles a Suïssa, les 30.000 cooperatives que representen el 2,58% dels habitatges a l'Uruguai, o els 160.000 habitatges de cooperatives d'utilitat pública amb l'IIBW a Àustria.